

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De beneficiorum collatione, & prouisione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

CONSTITVTIONVM, ET DECRETORVM

Synodaliū Prouinciæ Mediolanensis

Liber Tertius.

Quæ ad beneficiorum Collationem, & prouisionem in
eisq; conferendis, & collatis symonię labem,
& auaritiã vitandã pertinent.

S V M M A R I V M.

- 1 Beneficiorum collatores, ad eaq̃ue præsentandi ius habentes, et eorum ministri nihil accipiant. 32.
- 2 A quibus item conditionibus in conferendo, & præsentando ab-
stineant.
- 3 Contrafacientium, & beneficia iisdem cõditionibus acceptatiũ pœne.
- 4 Bulla Pij IIII. de confidentijs tollendis, ubi, & quando publicè
legenda.
- 5 Altera Pij V. Constitutio, qua ipsa Pij IIII. continetur, quotan-
nis in Synodo promulganda.
Bullarum ipsarum tenores. De Constit. num. 28.
- 6 A præsentatis iusiurandum exigendum.
- 7 Formula eiusdem iusiurandi.
- 8 Iurispatronatus occasione, res pluris minimè vendenda.
- 9 Simoniacæ pactiones vexationis redimendæ causa prohibita.
- 10 Simoniæ pœnis, qui teneantur. 12.
- 11 Statuta, & constitutiones ecclesiarum, quibus noui canonici sex mœn-
sibus inseruire ante teneantur, quàm distributiones præcipiant,
abroganda.
- 12 Illasq; sic abrogatas seruantes, vt puniendi.
- 13 Huius rei fraudi, vt occurratur.
- 14 Statuta, priuilegia, constitutiones, & consuetudines, quibus cauetur,
vt beneficiorum fructus, & distributiones episcopo, vel canonicis,
vel alteri dentur, rescindantur.
- 15 Eorum fructuum loco, nihil Sacristiæ dandum.
- 16 Etiam vigore cuiuscumque statuti, post editionem Tridentini Conci-
lij confecti.

- Episcopus } ipsos fructus retinentes, & exigentes, quibus con-
 17 } Capitulum } suris, & pœnis subijciantur.
 } Alij q; Eccles.
- 18 Ab ijs censuris quis absoluat.
 Constitutio Pij V. reuocatoria priuilegiorum recipiendi fructus.
 De Constit. 39.
- 19 Vbi Sacristie aut fabricæ ante Concilium Tridentinum concess-
 riuntur fructus, & distributiones eorum pars dimidia tantum at-
 tribuenda.
- 20 Constitutio, vel consuetudo, vt nouus canonicus suæ præbendæ fructus
 primi anni fabricæ Ecclesiæ soluat, vt seruanda, si ei præbendæ onus
 pensionis impositum sit.
- 21 Ad cuius item præbendæ rationem soluenda.
- 22 Fructus ad sacristiam, & c. pertinentes, in alios usus non erogandi.
- 23 Quando in usus alios conuertere liceat.
- 24 Canonici supernumerarij non præbendati, quando prohibentur, &
 quando permittuntur.
- Præbendæ Theologalis, Pœnitentialis, & c. cui conferenda, & à quo edi-
 ctum proponendum. De edicto proponendo. 6.
- Theologalem præbendam obtinens, quid præstet. De Præbend.
 Theol. 5.
- 25 Beneficia Ecclesiastica ambitiosis precibus petentium, & antequam
 vacent, postulantium, pœna.
- 26 Ea, mercedis loco, sibi ab Episcopi familiaribus non proponenda.
- 27 Quibus tamen familiaribus conferri possint.
- 28 Per cessionem vacantia, suo familiari, aut cedentis consanguineo per
 Episcopum non conferenda.
- 29 In cessionibus beneficiorum admittendis, cautio ab Episcopo adhi-
 benda.
- Constitutio Pij V. de non admittendis resignationibus. De Con-
 stitue. num. 12.
- 30 Beneficium certum ordinem, certasq; conditiones requirens, cui non
 conferendum.
- Beneficij conferendis, quod examen faciendum. De examine præ-
 ficiendi. & c. in fi.
- 31 Beneficij titulus à quibus exhibendus, pœnaque non exhibentis.
- 32 In beneficiorum collatione nihil accipiendum, & sigilli nomine.
- 33 Notarij merces quanta in conscribendis collati beneficij litteris.
- 34 Beneficij possessio, vt capienda pluribus ecclesijs, & prædijs sub eo-
 dem existentibus.
- 35 Beneficiorum vacationes, & prouisiones in certo libro notandæ.
- Benef-

36 Beneficiatorum littera à quibuscumque obtinentibus Episcopo non neganda.

37 Testimonium approbationis sua beneficiatus non cogendus exhibere, cum idem approbavit, qui collaturus est.

Beneficij, quod à minore obtinetur, administratio nemini committenda, sine permissu Episcopi. Que pert. ad honorum. 9.

38 Mandatis de providendo in forma dignum ad duos executores directis, quæ cautio adhibenda.

Beneficij Ecclesiastici bona, iurave usurpantes excommunicatione incurunt. De benef. iurispat. nu. 10.

Beneficij, qui privari possint. De vita & hon. cler. nu. 106.

INTER DICIMVS, & ijs, qui ius habent conferendi quæcumque beneficia Ecclesiastica, seu eis providendi, aut ad ea eligendi, præsentandi, vel nominandi, & eorum ministris cuiusvis generis, nè quidquam per quamvis causam eius rei gratia ab aliquo, cui ecclesiasticum beneficium quavis ratione tribuatur, nè spontè

1. quæ perti. ad col. benef.

quidem datum, accipiant.

2 Neve ita detur beneficium cuiquam, ut is ad nutum eius, qui dederit, vel cuiusvis alterius postea cedat.

Neve in eo dando vlla fructuum pars ab Episcopis, & inferioribus, contra factorum canonum instituta, quavis etiam pietatis specie reseruetur.

3 Qui ex ijs, quos diximus, secus fecerit, iure, ac facultate eligendi, nominandi, vel præsentandi deinceps uti non possit.

Qui verò beneficium conditionibus eiusmodi acceperit, sciat ex factorum canonum decretis, se nullum in eo ius adeptum esse, atque ideo fructus suos non facere: quosve perceperit, sine conscientie labe retinere non posse; ad eorumque restitutionem compellatur.

Omnes item ij ceteras pœnas dent simoniacis à sacris canonibus, & Constitutione Sanctissimi D. N. Pij III: constitutas, & quas Episcopi præterea de ijs sumendas iudicaverint.

4 Eandem Pij Quarti Constitutionem Episcopi semper in diocesana Synodo, ac bis quotannis in celebrationibus suæ diœcesis oppidis publice recitari iubeant.

5 De confidentijs constitutio, quæ summus Pontifex, Pius V. tulit, quotannis in Diœcesana Synodo descripto recitetur, ac promulgetur, loco illius à Pio III. confectæ, ea de re sanctionis, quæ tota posteriori hac continetur.

6 Neminem autè vel præsentatum, vel noiatum, vel electum, vel ab

Bulla Pij 4. edita 16. calè. Nouèb. 1564 1. ibidem. 3 de ijs, quæ pert. ad ord. sacr. &c.

1. ibidem.

inferioribus prouisum prius admittant, aut instituant Episcopi, quā infra scriptum iusiurandum ab eo exegerint.

7 Ego N. presentatus, vel electus, &c. ad beneficium iuro per sacrosancta Dei Euangelia, quæ meis manibus tango, neque me beneficii obtinendi causa, aut, ut ad id presentarer, vel nominarer &c. neque quemquam alium meo nomine, aut consentiente, vel sciente me, quidquam collatori, patrono, seu alij cuiquā ea de causa promississe, aut dedisse, aut compensasse, vel apud quemquam deposuisse.

Neque mutuo dedisse, vel locasse, vel prius mutuo datum, commo datum, locatum, aut quocumque modo debitum remisisse, aut relaxasse.

Nec de domibus, terris, prædijs, redditibus eius ecclesie, fructibusve, decimis, aut oblationibus eiusdem præteritis, presentibus, ac futuris, donationem, remissionem, locationemve fecisse, promississe, aut iniuisse, aut alium, mandante, vel consentiente me, promississe, fecisse, aut iniuisse. Ita me Deus adiuuet, & hæc sancta Dei Euangelia.

1. que pert.
ad benef. col.

8 Episcopi munus erit cauere, ne propter iuris patronatus occasionem pluris aliquanto res, cui illud ius annexum est, vendatur, aut transferatur; si qui verò nihilominus ita vendiderint, pœnas contra simoniacos editas incurrant.

9 Ne redimendæ vexationis specie in causis beneficiorum simoniacæ pactiones intercedant, nemini licere volumus. ad redimendam vexationem, ne in casibus quidem iure permissis, pecuniam dare, quidquamve pacisci, aut transigere, nisi Epi consensus accesserit. Cuius partes erunt, & perspicere diligenter, an subsit aliqua fraus: & ubi re fraude carere, & iure permissam esse cognouerit, non denegare ei, qui petierit, facultatem se à vexatione liberandi: qui contra quàm decretum à nobis est, fecerit, Episcopi arbitrio plectatur, & quod actum fuerit, irritum sit, ac nullum.

1. ibidem.

10 Ut oīs ad simoniam aditus intercludatur, statuimus, ut non solum auctores simoniæ, sed eius internuncij, & interpretes, notarij etiā, qui simoniaca instrumenta cōficiunt; iisdem pœnis teneantur, quibus ad dicti sunt ij, qui per simoniam contraxerint.

Ijs etiam pœnis comprehendi volumus eos, qui scientes inter eos, qui contrahunt, simoniacam pactionem intercedere in eorum gratia sua beneficia obligant.

2. tit. 3. dec. 3.

II Sacri Tridentini Concilij auctoritate, & Cathedralium, & collegiatarum ecclesiarum statuta, constitutionesve quascumq; etiam iure iurando, & quauis auctoritate communitas, consuetudinesq; illas, et immemorabiles, quæ etsi minus expressam simoniam, at sordidam tamen auaritiam præ se ferant, antiquamus, abrogamus, atque rescindi-

Sess. 14. c. 14.

rescindi-

rescindimus; quibus illud inductum est, ut qui nuper in canonicorum Capitulum aliorumve Ecclesiasticorum hominum Collegium adscriptus, Capituli que, aut Collegij iudicio ad ea Canonalia, aut alia, quae ad eos pertinent, obeunda munera idoneus comprobatus est; sex tamen mensibus, qui probationum nomine vocantur, choro inseruire antebeat, quam distributiones quascumque etiam quotidianas percipiat; aliisque canonicis, vel aliis eiusdem Collegij hominibus accrescat, quae portio sibi, eo temporis spatio inseruienti, iure obueniret. Illudque in perpetuum iubemus, vt in alicuius Ecclesiae Canonico Capitulum, aliudve Ecclesiasticum collegium cooptatus, cum admittitur, comprobatusque erit ad muneris sui functiones, is statim particeps sit residentiae fructuum, quotidianarumque distributionum, quae ab eis, ad quos spectat, eidem praestentur pro ratione Canoniarum horarum, quarum officium deinceps in Ecclesia ille obierit.

12 Quicumque illas constitutiones, statuta, & consuetudines, hoc decreto, abrogatas, seruarint; contra eos simoniae poenis, quae canonum iure, & Summorum Pontificum constitutionibus statuta sunt, ad Tridentini Concilij praescriptum, agatur.

Ses. & c. eod.

13 Ne huic autem decreto fraus fiat, hoc statuimus, ut quoties is, qui in eiusmodi Collegium cooptandus erit, eiusdem Collegij praefectum conuenerit, ad se probandum, huius probationis examē intra octo dies de eo habeatur; alioquin probationis ius Episcopi sit.

Quod si octo illis diebus, habito examine, is probatus non sit, sibi que persuadeat id iniuste factum esse, ad Episcopum confugiat, qui habebit de eo examinis quaestionibus, si iniuste repulsam illum tulisse animaduertit, Capitulum, Collegium ve compellat ad eum recipiendum.

14 Auctoritate Concilij Tridentini, & Constitutionis a Pio III. Pont. Max. editae, iam nunc statuta, priuilegia, consuetudines, & illas denique cuiusvis Ecclesiae constitutiones rescindimus, planēque abrogamus, quibus cautum est, vacantium in ea Ecclesia dignitatum, Canoniatuum, praebendarum, portionum, beneficiorum, atque adeo officiorum fructus, uel distributiones etiam quotidianas, quae inde primo vacationis anno, aut longiori, breuiorive tempore obuenerint, mensae Episcopali, vel canonicali, aliquo loco omnes, vel partem aliquam obuenire, attribui, aut in communes vsus cedere, aut inter alios canonicos, ministrove illius, alteriusve Ecclesiae diuidi. Haec tamquam rescissa, penitusque sublata eiusdem Pij Pontificis sanctione, declaramus nulla esse, nulliusque planē roboris.

5. quae ad benef. coll. att.

15 Nec verò loco eorum fructuum, qui eo nomine, vsupra attribuebantur, ne consensu quidem capituli ab Episcopo statui liceat, vt deinceps, quae illiusmodi dignitates, canonicatus, beneficiave qualia qualia sunt

sunt

sint, consequentur; aliquid vel minimum soluant, conferantve in *Sacristia*, aut *fabrica*, aut alterius eiusmodi operis.

16. Quod si post Tridentini Concilii editionem, id usquam in provincia statutum, decretumve vlllo modo sit, nē tamen quicquam eo nomini accipi, exigi, aut persolui vlllo pacto, ratione ve liceat, quacumque consuetudine, decreto, statuto, non obstante, nisi Summi Pontificis auctoritate munitum, corroboratumve sit.

Quamobrem nec Episcopus, neque capitulum, collegium, aliive Ecclesiastici ordinis homines, quorum interest, istiusmodi fructus, distributionesve nē vlllam quidem eorum partem retineant, neve illorum cessionem petant, exigantve, nec aliud quicquam, nē eo quidem nomine, quod pradia meliora reddita sint.

Neque etiam ab iis, qui illa beneficia etiam a Sede Apostolica, obtinuerint, iurandum exigant, ut tale quicquam obseruent; neve illis ipsis, qui non paruerint, moram, impedimentumve afferant, quo minus illorum possessionem assequantur.

18. Meminerint porro omnes quicumque cōtrafecerint, ex illa Pij V. Sanctione, si Episcopus est, suspensionis, si Capitulum interdicti, si alius quispiam excommunicationis pœnam statim subire; cuius vinculo tandiu, irretitus est, quoad restitutione primum facta, beneficium relaxationis, absolutionisve à Sede Apostolica obtinuerint.

19. Vt verò sex ante Tridentini Concilii editione mensibus, *fabricæ*, aut *Sacristiæ*, alteriusve pij loci vllibus distributiones eiusmodi, & fructus concessi reperiantur, eorum pars tantum dimidia eidem, vel *Sacristiæ*, vel *fabricæ*, vel pio loco attribuat: reliquam autem partē omnem ad illius pontificiæ sanctionis præscriptum ii capiant quorum beneficia sunt.

2. tit. 3. decret.
4.

20. Quibus in Ecclesiis ea, vel constitutio, vel consuetudo est, ut Canonicus nuper creatus, quos fructus præbendæ suæ primo anno percipiet, eos omnes, vel aliquam eorum partem *fabricæ Ecclesiæ*, aut *Sacristiæ*, aliive pio loco soluat, in posterum illa ita seruetur, ut si ei præbendæ onus pensionis, vel reservationis fructuum omnium, alicuiusve partis eorum impositum est, is pro rata solum fructuum, quos liberè percipiet, soluat, fideiussore tamen caueat, se reliquam item fructuum illius præbendæ partem soluturum, quamprimum, vel morte, vel concessu, remissioneve eius fructus reservati sunt, quive pensionem obtinet, adipiscetur.

Eam vero fructuum partem, quam solvere debet, nē solvere prius cogatur, quam illorum percipiendorum dies venerit; sed aut fideiussorem det, se eo ipso tempore statim soluturum: aut Episcopus apud aliquem illos sequestri nomine asseruari curet, donec quod pijs illis locis

locis debebitur, persolutum erit.

21 Quibus in ecclesiis optionis ius est, ubi dimidia pars fructuum præbende in illius vacatione, uel Sacristie, uel fabricæ Ecclesiæ soluitur, ea pars pro ratione præbende, quæ primo vacavit soluitur.

Idque ab omnibus præstetur, qui ordine deinceps singuli occasione illius vacationis, uel ad eam ipsam obtinent.

vel ad alias consequendas, quæ occasione optionum successiuè vacarunt, ita ut unusquisque soluat pro rata tantum accessionis reddituum, sibi illo ipso optionis iure factæ.

Hæc porro solutio, ubi quisq; primi anni fructus, ex præbenda quæ sibi iam optauit, perceperit, statim ab eo præstetur.

Reliqua item, quæ de parte fructuum dimidia persoluenta olim de ceteris provincialibus constituta sunt, ad eorum præscriptum ferentur.

22 Curet autem Episcopus, ut fructus, & cuiusuis generis prouentus ad Sacristiam pertinentes, nè in alios sumptus, nisi in ipsius Sacristie usum emergerent, ideoque quotannis agnoscat, quomodo distributio & quas in res erogati illi sint.

23 Liceat tamen eidem Episcopo de Capituli Consilio eos fructus in fabricæ, uel rei alterius, ad eam ipsam Ecclesiam spectantis, usum aliquando conuertere, si modo Sacristie minus tunc opus esse iudicarit.

24 Perlatum ad nos est, in nonnullis prouinciæ huius Ecclesiis clericos aliquos, quo ob beneficia, officiaue, quæ in ijs obtinent, non solum in choro ad esse, sed alia ministeria, aliaque functiones clericales, ibi præstare debent, a Capitulis certo illi canonicorum numero adiungi, eamque ob causam, supra numerarios uocari, hocque ipsum fieri, nulla eis collata præbenda, nulloque sepe attributo cuiusuis generis emolumento, centum, ij autem eo solum titulo contenti, cum id sibi sumant, ut inferiora ministeria, quæ antea obire consueuerant, præstare plane recitent, hæc sanè incommoda, grauiam illa quidem, accedunt, quod & ecclesiæ debitis munerum sanctionibus fraudantur, & diuinus cultus minuitur, & labefactatur, & ordo ecclesiasticus, cum unus plurium partes, officiumque præstare non possit, contra ac legibus canonum cauetur, non sine magna offensione, perueritur, & perniciosè ambitionis occasio hominibus Ecclesiasticis manifestò datur.

His porro incommodis, atque ad eo malis, decreti huius provincialis auctoritate occurrendum censuimus. Itaque si quos aliquando, ut iure permissum est, canonicos supra numerarios creari contigerit, id nullis solum causis, ac penè necessariis, iisdemque comprobatis, & per raro quidem fieri statuimus.

At uerò qui in ea ipsa ecclesia beneficii, quod ibi obtinet, causa, opera,

5. quæ ad benef. coll. att.

2. ut sup. tit. 3. decr. 4.

5. quæ ad benef. coll. att.

pera, ministeriumve nauare debet, quod cum canonicali officio, & gra-
du non conueniat, neque præstari simul possit, supra numerarium ho-
ri, creariue prohibemus.

1. quæ pert.
ad benef. col-
lat.

Quicumque verò ita adscriptus est, nè à muneribus, ministerijs,
quæ priorum beneficiorum nomine in ea ecclesia à se præstari debet,
illa præstet, & fructuum mul-

tipet, aut inminuis vilo modo lit: imò ut in a p...
ta, & omni alio iure, ut canonibus, decretisue Tridentinis cautum est,
Episcopus omninò agat.

25 Qui beneficium ecclesiasticum uacans, multis, & ambitijs præ-
cibus per se, vel per alios petierit, eo facto ita reddatur indignus,
per biennium in eum neque illud, neque aliud beneficium conferri
possit.

Eandem pœnam illis proponimus, qui beneficia Ecclesiastica, que
nondum vacent, postularint; præter eas, que à sacris canonibus huic sui
quitati constitutæ sunt.

26 Monemus, & obtestamur Episcopos, aliosque quibus est ius confe-
rendi beneficia, ut familiaribus suis certam mercedem constituent, nè
illi hoc subsidio destituti, beneficia ecclesiastica tamquam suæ operæ,
& laboris pretium, præcipuè sibi proponant.

27 Fraudari tamen Ecclesias nolumus probatorum hominum mini-
sterio, si qui sint in eorum familia, quorum doctrinæ, & pietati vtiliter
sacrum munus committi possit.

5. quæ ad be-
nef. coll. att.
pert.

28 Beneficia quæcumque sint, etiam parochialia, que per cessionem
vacant, Episcopus nè suo, aut cedentis consanguineo nec vero item suo
familiarì conferat, prouideatve, vt Pii V. Pontificis Apostolica sanctio-
ne vetitum est.

Nec verò alicui familiarì, propinquoque suo ad illius beneficii con-
cursum aditum patefieri permittat.

Quod si aliter umquam factum erit, cum omnis collatio, prouisio
rescissa, irrita, nullaque sit, tum præterea illius Pontificis sanctionis pe-
næ eo nomine constitutæ locum habeant.

2. tit. 3. dec. 2

29 Caueant Episcopi, nè passim, atque in distinctè omnes beneficio-
rum Ecclesiasticarum cessiones admittant; sed in ijs solum casibus, qui
Summi Pontificis Pii V. litteris expressi sunt, meminerintque, excom-
municationem, que earundem litterarum sanctione contrahitur, Apo-
stolicæ sedi referuari.

5. quæ ad be-
nef. coll. att.
Ses. 24 c. 12.
de refer.

30 Si capellania, etiam simplex, aliudve beneficium, etiam iuris pa-
tronatus ex præscripto erectionis, fundationisue, aut alterius constitu-
tionis certum ordinem, aut aliàs conditiones requiret in eo, de quo uel
collationis, uel institutionis, uel alio nomine prouidendum est illud be-
neficium, nè Episcopus deinceps, etiam patronum consensu permittat,
con-

concedatur, vt quisquam sine Sedis Apostolicæ dispensatione illud beneficium assequatur, quod verè eo ordine non sit initiatus, quamuis ætate congrua sit pro illo ordine suscipiendo, neque qui alijs conditionibus præditus non sit, & quas illa, vel erectio, vel fundatio, uel constitutio requirit.

1. c. 25. c. 5. de
ref. 1. c. 22. ca.
4.

31 Quæ deinceps Ecclesiastici beneficii possessionem adipiscetur, eius beneficii titulum is, etiam ante non monitus, ad mentem ordinario suo ostendat: quod si secus fecerit, dimidia parte fructuum, & prouentuum vnius anni mulctetur, qui ex eo beneficio singulis annis percipiuntur; tum omnibus iuris remedijs titulum exhibere cogatur.

2. tit. 3. dec. 1.

Quod Concilio Prouinciali secundo sancitum est, vt qui Ecclesiastici beneficii possessionem adipiscuntur, eiusdem beneficii titulum etiam non moniti, mensis spatio, ordinario suo ostendant, hoc decreto constituimus, Canonicos etiam tam Cathedralium, quam Collegiatarum Ecclesiarum comprehendere, in quibus iure legitimo, præbendarum optiones fiunt, ita ut a die adeptæ possessionis, optionis instrumentum in Cancellaria Episcopali intra præscriptum temporis spatium exhibere debeant omnino; alioquin contra eos pœna eodem decreto contra beneficia obtinentes sancita, ac alijs arbitrato ordinarii agatur.

5. quæ ad ca.
pert.

32 Vt auaritiæ omnis non modo labes, sed suspicio, vel minima ab Episcopi domo, atque ab omni etiam Ecclesiastico foro tollatur; nè deinceps in beneficijs conferendis; aut quauis prouisione dandis quicquam villo cuiusvis generis, nè sigilli quidem nomine accipi, exigive ab ullo liceat, omni prorsus, si quæ huic decreto repugnet, consuetudine, & superiorum Conciliorum decreto antiquitato, & abrogato.

4. de benef.
coll. & prou.

33 Notario tamen, cui pro muneris sui laboribus certa merces nulla constituta est, aliquid pro opera, quam in litterarum scriptione ponit, accipere liceat, ad taxæ ab Episcopo præfigendæ præscriptum: ita tamen vt pro omni vniuscuiusque beneficii collati, vel prouisionis nomine dati, scriptura à se confecta, aliove quouis nomine, vel prætextu, plus aureo nummo ad summum nè capiat.

Hoc decreto derogatum est alteri Concilii prouincialis primi, quæ pert. ad collationem beneficiorum? Notariis, cuius tenor videatur infra tit. de Cancellario, & notariis, num. 19.

34 Nè pro beneficii Ecclesiastici possessione adipiscenda, plus quàm par est, impensæ quis in compluribus instrumentis, eo nomine conficiendis, vel exscribendis faciat, cum eius bona variis locis sita sunt;

sunt, id propterea decernimus, & declaramus liberum esse unicuique cui beneficium aliquod collatum, aut quouis prouisionis nomine datum est, illius solum Ecclesie, altarisve, in quo beneficij titulus est, & illorum tantum eiusdem beneficij prædiorum, bonorumve quæ ipse maluerit, possessionem capere: modo eam capiat, tabulis publicè a notario confectis.

35 Liber conficiatur, isque in omni Episcopali archiuio afferretur, in quo libro diœcesanorum beneficiorum cuiusuis generis, cum uacationis certa dies, ratio, modusque, describatur, tum collationes, ac prouisiones, ut uocant, quæcumque sint, vel à summo Pontifice, vel ab Episcopo, vel ab ullo quouis alio factæ, litterarum, diplomatumve exempla, vel sententiæ summam explicatæ, prout potius esse Episcopus censerit, in eundem referantur. Itidem seruetur de litteris ordinum, quibus singuli eiusdem diœcesis clerici initiantur.

36 Capitula uerò, & quicumque sint, qui cuiusuis generis dignitates, Canonicatus, aut alia quæcumque beneficia obtinuerit, litteras, diplomata, tabulasue ipsas beneficiorum, quæ quouis etiam unione iure possident, Episcopo, etiam priuatum postulanti, sine mora exhibeant. E quibus tabulis tum si quid oneris, obligationisue illis inesse apparuerit, tum quicquid aliud expedire idem Episcopus censerit, id distincte, explicatèque exscribi iubeat.

Hocque omne, ut ab iis, ad quos spectat planè præstetur, idem omni ratione efficiat.

37 Nemo cui beneficium parochiale, alteriusue cuiuscumque generis confertur, approbationis de se, etiam institutis examinis interrogationibus, factæ, litteras, testimoniumve scriptum exhibere, ab Ordinario, cællariove cogatur, cum qui beneficium collaturus, aut cuiusuis prouisionis nomine daturus est, ille ipse ordinarius est, qui eum approbabit.

38 Fraudes sæpè per eos committi animaduersum est, qui mandati litteras Apostolicas quas uocant, de prouidendo, infirma, dignum, impetrarint, ad duos, qui illas deinceps exequantur scriptas, ita ut, si unus præstituto tempore non exequatur, alter exequi debeat, si enim ab uno quoniam idonei non sint, reiecti, ad alium tacita, quam tulerunt, reposita, confugientes, beneficij, & quod sibi conferri uolunt, collationem non idonei aliquando surripiunt. Quamobrem omnibus, singulisque notariis, cællario, actuariisque prohibitum deinceps sit, nè si eiusmodi delegatæ executionis acta confecerint, eorum partem, nisi prioris iudicis exequentis consensu, concessiue ad canonum præscriptum adeant: sed temporis, in mandati litteris præfiniti, spatio confecto, acta omnia, & singula ab se ob eam causam conscripta, illis ipsis ad alterum istiusmodi executionis iudicem dent, pœnis propositis, arbitrato Episcopi irogandis.

gandis: ut hic quid à priore iudice actum, decretumue sit, scire possit: nè in beneficio conferendo, surreptio, obreptione indebitè in sit, indeque propterea lites existant.

De beneficijs iurispatronatus.

S V M M A R I V M.

- 1 *Ius presentandi, eligendi, & nominandi habentes, nihil accipiant.*
A quibus etiam conditionibus presentando abstineant. Quæ ad benef. collat. pert. num. 2.
Instituendum à presentato presentandum, & cuius formula. Ibidem. 6. 7.
- 2 *Presentatus a quocumque per Episcopum comprobandus.*
- 3 *Institutio aliter facta, nulla.*
- 4 *Presentati non idonei reperti, reiiciendi.*
- 5 *Qui autem indicandi idonei.*
Edictum in vacatione præbende Theologalis, pœnitentialisve iurispatronatus a quo proponendum. De edicto proponen. 5.
A quo item emittendum, eum alia beneficia iurispatronatus tam ecclesiastici, quam mixti, vacant. Ibid. 6.
- 6 *In beneficijs iurispatronatus mixti, idem servandum quod in beneficijs iurispatronatus ecclesiastici.*
- 7 *Beneficiorum, quorum ius collationis, institutionisve ad inferiores Episcopos spectat, lites, iurispatronatus, causæ omnes, ac controuersie ab episcopo cognoscendæ.*
Beneficium iurispatronatus, certum ordinem, certasque conditiones requirens, cui non conferendum.
Quæ ad benef. coll. pert. 30.
- 8 *Res iurispatronatus annexa pluri vendi nequit ob annexionem eiusdem.*
Contra facientium pœnæ. Ibid.
- 9 *Iurispatronatum ab Episcopo recognoscenda.*
- 10 *Iurispatronatus habentes, si bona, iurave eiusdem usurparint, excommunicationem incurrunt.*
- 11 *Decreti huius publicatio cum alio Concilij Tridentini.*
Ibidem.